

เอกสารแนบท้ายประกาศ
เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารหมายเลข ๑ คำนิยาม

เอกสารหมายเลข ๒ นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
ด้านสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารหมายเลข ๓ แผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
(IT Contingency Plan) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำนิยาม

๑. **มหาวิทยาลัย** หมายถึง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๒. **หน่วยงาน** หมายถึง คณะ ศูนย์ สถาบัน สำนัก กอง หรือหน่วยงานที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น ในสังกัด มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๓. **ผู้ใช้งาน (user)** หมายถึง ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ผู้ดูแลระบบ ผู้บริหาร และ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย รวมถึงบุคคล และ/หรือ หน่วยงานภายนอกที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และ/หรือ ระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัย
๔. **ชื่อผู้ใช้ (user name)** หมายถึง ชุดของตัวอักษรหรือตัวเลขที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการเข้าใช้งานระบบ คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายที่ได้กำหนดสิทธิ์การใช้งานไว้
๕. **รหัสผ่าน (password)** หมายถึง กลุ่มตัวอักษรหรือตัวเลขหรืออักขระที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบยืนยัน ตัวบุคคล เพื่อควบคุมการเข้าถึงข้อมูล สารสนเทศ ระบบสารสนเทศ และระบบเครือข่าย
๖. **บัญชีผู้ใช้ (user account)** หมายถึง รายชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ มหาวิทยาลัย
๗. **ระบบคอมพิวเตอร์** หมายถึง อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยการ กำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผล ข้อมูลโดยอัตโนมัติ
๘. **อุปกรณ์คอมพิวเตอร์** หมายถึง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อหรือทำงานเป็นส่วนหนึ่งของระบบคอมพิวเตอร์ โดยอาจใช้ทำหน้าที่เป็นอุปกรณ์สื่อสาร หรือใช้บันทึกข้อมูล เป็นต้น
๙. **ข้อมูล (data)** หมายถึง ข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเลข ข้อความ ภาพ เสียง วิดีโอ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดที่อยู่ใน ระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ รวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่า ด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
๑๐. **สารสนเทศ (information)** หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้จากการนำข้อมูลผ่านการประมวลผล การจัดระเบียบให้ ข้อมูลซึ่งอาจอยู่ในรูปของตัวเลข ข้อความ หรือภาพกราฟิก ให้เป็นระบบที่ผู้ใช้งานสามารถเข้าใจได้ง่าย และ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร การวางแผน การตัดสินใจ และอื่น ๆ
๑๑. **ระบบสารสนเทศ (information system)** หมายถึง ระบบที่ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ได้แก่ ระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ระบบเครือข่าย ฐานข้อมูล ผู้พัฒนาระบบ ผู้ใช้งานระบบ พนักงานที่เกี่ยวข้อง และ ผู้เชี่ยวชาญในสาขา ทุกองค์ประกอบนี้ทำงานร่วมกันเพื่อกำหนด รวบรวม จัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลเพื่อ สร้างสารสนเทศ และส่งผลลัพธ์หรือสารสนเทศที่ได้ให้ผู้ใช้งานเพื่อช่วยสนับสนุนการทำงาน การตัดสินใจ การ วางแผน การบริหาร การควบคุม
๑๒. **ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ** หมายถึง เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบงาน เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย อุปกรณ์เครือข่าย และ/หรือ ระบบหรืออุปกรณ์สนับสนุนการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและอุปกรณ์เครือข่าย
๑๓. **การเข้าถึง** หมายถึง การอนุญาต หรือการมอบอำนาจให้ผู้ใช้งานเข้าถึงระบบสารสนเทศและระบบเครือข่าย
๑๔. **การควบคุมการใช้งาน** หมายถึง การกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงหรือใช้งานระบบสารสนเทศและระบบเครือข่าย
๑๕. **การพิสูจน์ยืนยันตัวตน (authentication)** หมายถึง ขั้นตอนการรักษาความปลอดภัยในการเข้าใช้ระบบ เป็น ขั้นตอนในการพิสูจน์ตัวตนของผู้ใช้งานระบบ โดยทั่วไปแล้วจะเป็นการพิสูจน์โดยใช้ชื่อผู้ใช้งาน และรหัสผ่าน
๑๖. **ลงบันทึกการเข้า (login)** หมายถึง กระบวนการที่ผู้ใช้งานต้องทำให้เสร็จสิ้นตามเงื่อนไขที่ตั้งไว้เพื่อเข้าใช้ระบบ คอมพิวเตอร์หรือระบบเครือข่าย ซึ่งปกติแล้วจะอยู่ในรูปแบบของการกรอกชื่อผู้ใช้งาน และรหัสผ่านให้ถูกต้อง

๑๗. **ลงบันทึกการออก (logout)** หมายถึง กระบวนการที่ผู้ใช้งานทำเพื่อสิ้นสุดการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบเครือข่าย
๑๘. **การเข้ารหัส (encryption)** หมายถึง การนำข้อมูลมาเข้ารหัสเพื่อป้องกันการลักลอบเข้ามาใช้ข้อมูล ผู้ที่สามารถเปิดไฟล์ข้อมูลที่เข้ารหัสไว้จะต้องมีโปรแกรมถอดรหัสเพื่อให้ข้อมูลกลับมาใช้งานได้ตามปกติ
๑๙. **ผู้ดูแลระบบ (system administrator)** หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารให้มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลรักษาหรือจัดการระบบคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใด
๒๐. **สื่อบันทึกข้อมูล** หมายถึง สื่อทั้งที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์และไม่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการบันทึกหรือจัดเก็บข้อมูล เช่น CD, DVD, Flash Drive, Handy Drive, Thumb Drive, Hard Drive, Portable Hard Drive, โทรศัพท์มือถือ กล้องถ่ายรูปดิจิทัล กล้องวิดีโอ หรือ เครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น
๒๑. **จดหมายอิเล็กทรอนิกส์, อีเมล (electronic mail, e-mail)** หมายถึง ระบบรับส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลที่ส่งเป็นได้ทั้งตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียง โดยผู้ส่งสามารถส่งข่าวสารไปยังผู้รับคนเดียวหรือหลายคน
๒๒. **อุปกรณ์จัดเส้นทาง (router)** หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ทำหน้าที่จัดเส้นทางและค้นหาเส้นทางเพื่อส่งข้อมูลต่อไปยังระบบเครือข่ายอื่น
๒๓. **อัปเดต (update)** หมายถึง ปรับให้เป็นปัจจุบัน การปรับปรุงข้อมูลด้านต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่เสมอ
๒๔. **ช่องโหว่ (vulnerability)** หมายถึง ความอ่อนแอในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งยอมให้เกิดการกระทำที่ไม่ได้รับอนุญาตได้ โดยเกิดจากข้อบกพร่องจากการออกแบบโปรแกรม ทำให้มีการอาศัยข้อบกพร่องดังกล่าวเพื่อเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต
๒๕. **VPN (Virtual Private Network)** หมายถึง เครือข่ายส่วนตัวเสมือน โดยในการรับส่งข้อมูลจริงจะทำการเข้ารหัสเฉพาะแล้วรับ-ส่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้บุคคลอื่นไม่สามารถอ่านได้และมองไม่เห็นข้อมูลนั้นไปจนถึงปลายทาง
๒๖. **อุปกรณ์กระจายสัญญาณ (Access Point)** หมายถึง อุปกรณ์ที่ทำหน้าที่กระจายสัญญาณในเครือข่ายไร้สาย
๒๗. **SSID (Service Set Identifier)** หมายถึง บริการที่ระบุชื่อของเครือข่ายไร้สายแต่ละเครือข่ายที่ไม่ซ้ำกัน โดยที่ทุก ๆ เครื่องในระบบต้องตั้งค่า SSID ค่าเดียวกัน
๒๘. **WEP (Wire Equivalent Privacy)** หมายถึง ระบบการเข้ารหัสเพื่อรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในเครือข่ายไร้สายโดยอาศัยชุดตัวเลขมาใช้เข้ารหัสข้อมูล ดังนั้นทุกเครื่องในเครือข่ายที่รับส่งข้อมูลถึงกันจึงต้องรู้ค่าชุดตัวเลขนี้
๒๙. **WPA (Wi-Fi Protected Access)** หมายถึง ระบบการเข้ารหัสเพื่อรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในเครือข่ายไร้สายที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ให้มีความปลอดภัยมากกว่าวิธีเดิมอย่าง WEP
๓๐. **MAC Address (Media Access Control Address)** หมายถึง หมายเลขเฉพาะที่ใช้อ้างอิงอุปกรณ์ที่ต่อกับระบบเครือข่าย หมายเลขที่จะมากับอีเทอร์เน็ตการ์ดโดยแต่ละการ์ดจะมีหมายเลขที่ไม่ซ้ำกัน ตัวเลขจะอยู่ในรูปของ เลขฐาน ๑๖ จำนวน ๖ คู่ ตัวเลขเหล่านี้จะมีประโยชน์ไว้ใช้สำหรับการส่งผ่านข้อมูลไปยังต้นทางและปลายทางได้อย่างถูกต้อง
๓๑. **ไฟร์วอลล์ (Firewall)** หมายถึง เทคโนโลยีป้องกันการบุกรุกจากบุคคลภายนอก เพื่อไม่ให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้ามาใช้ข้อมูลและทรัพยากรในเครือข่าย โดยอาจใช้ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ในการรักษาความปลอดภัย
๓๒. **เครือข่าย** หมายถึง โครงข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งทำให้การสื่อสารข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกองค์กรสามารถติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ โครงข่ายนี้โดยพื้นฐานประกอบด้วยโครงข่ายสำหรับการติดต่อสื่อสาร

ภายในองค์กร และโครงข่ายบนอินเทอร์เน็ตซึ่งทำให้คอมพิวเตอร์ภายในองค์กรหนึ่งสามารถติดต่อสื่อสารกับคอมพิวเตอร์ของอีกองค์กรหนึ่งได้

๓๓. **อินเทอร์เน็ต (Internet)** หมายถึง เครือข่ายของคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายทั่วโลกเข้าด้วยกัน โดยอาศัยเครือข่ายโทรคมนาคมเป็นตัวเชื่อมโยง
๓๔. **แผนผังระบบเครือข่าย** หมายถึง แผนผังหรือแผนภาพที่แสดงรูปแบบการจัดวางอุปกรณ์เครือข่ายในระบบเครือข่ายที่แสดงการเชื่อมโยง เพื่อให้เห็นเส้นทางการไหลเวียนของข้อมูลในเครือข่าย
๓๕. **ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์** หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เส้นทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลา ชนิดของบริการ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น
๓๖. **หมายเลขไอพีแอดเดรส (IP address)** หมายถึง ตัวเลขประจำเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์เครือข่ายที่เชื่อมต่ออยู่ในระบบเครือข่าย ซึ่งเลขนี้ของแต่ละเครื่องจะต้องไม่ซ้ำกัน โดยประกอบด้วยชุดของตัวเลข ๔ ส่วนหรือ ๖ ส่วน ที่คั่นด้วยเครื่องหมายจุด (.)
๓๗. **PSU Passport** หมายถึง บัญชีผู้ใช้ที่มหาวิทยาลัยออกให้เพื่อใช้สำหรับการพิสูจน์ยืนยันตัวตนในการเข้าใช้งานเครือข่ายและระบบสารสนเทศต่างๆ ของมหาวิทยาลัย
๓๘. **เครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network)** หมายถึง เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่ผู้ใช้งานสามารถนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเองออกสู่สาธารณะโดยใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารประเภทต่างๆ
๓๙. **ระบบสำรอง (disaster recovery site: DR site)** หมายถึง ระบบคอมพิวเตอร์สำรองซึ่งประกอบด้วยฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์เครือข่ายที่จำเป็น ที่สามารถทำงานได้ทันทีที่ระบบหลักมีปัญหา